

Dommen i Vestfos-saka vil trolig bli anket

Nødsituasjon ikke nok for å unngå straffeansvar

— Direktørene befant seg i en nødsituasjon. De hadde valget mellom å innbetale vel 580.000 kroner i skatterestanser, eller risikere arbeidsstans og tap av 270 arbeidsplasser. Ut fra denne vurdering finner herredsretten at direktørene Klaus Støa og Ulf K. Dahl frifinnes, heter det i premisseene for Tune herredsrets siste dom i den såkalte Vestfos-saka. Styreformannen Ole Mauritz Mustad ble også frifunnet.

I premisseene for frifinnelsen av økonomidirektør Klaus Støa er det også anført at han under enhver omstendighet var i en unnskydelig villfarelse. Han hadde gått ut fra at hans unnlattelse av å gjennomføre skattetrekke var rettmessig, fordi kommunekassereren, som var den påtaleberettigede, godtok unnlattelsen.

Aktor i saken, politimester Gisle Lanke i Sarpsborg er

syk, og det har derfor ikke vært mulig å få hans kommentar til dommen og spørsmålet om mulig anke fra påtalemynghets side.

Det synes imidlertid åpenbart at saka blir anket, noe som bekreftes at statsadvokat Karl Solberg, som i en uttalelse til Aftenposten sier at frifinnelse dommen, etter det han har lest om den i pressen, er «stikk i strid med den rettsoppfatning som er trukket opp av Høyesterett når det gjelder frifinnelse på grunn av en nødsituasjon.

Statsadvokat Solberg har også

ensynlig her i tankene en sak som i likhet med Vestfos-saka er pådømt av Tune herredsrett, og som endte i Høyesterett, der herredsrettsens dom på 30 dagers fengsel ble opprettholdt, en dom som for øvrig var i samsvar med påtalemynghets påstand.

I denne saken, som verserte i 1971, påberøpte tiltalte seg — i likhet med det som er gjort i Vestfos-saka — en nødstilstand. På grunn av inntruffne vansker, kunne vedkommende ikke klare å betale både lønninger og skattetrekke, hvis han skulle unngå konkurs. Han påsto også å ha rådført seg med en kommunal tjenestemann — i dette tilfelle rådmannen i Tune —, som hadde sagt at vedkommende, så sant det var mulig, måtte søke å unngå konkurs av hensyn til den anstrengte sysselsettingssituasjon i kommunen.

Det var således i denne motiveringen en klar parallel til det som har skjedd i Vestfos-saka.

Tune herredsrett fant likevel ikke å kunne frikjenne mannen, slik som den samme herredsrett nå har gjort i sin annen gangs behandling i Vestfos-saka.

Og høyesterettsdommer Bendiksby uttalte som førstevotende i Høyesterett i saka mot den andre mannen at hans anførslar ikke kunne føre fram. Ifølge Rettstidende sa høyesterettsdommer Bendiksby at domfelts ikke var «i noen nødstilstand som kan være straffefrie» etter reglene i straffelovens paragraf 47. Etter loven skal skattetrekket foretas samtidig med lønnsutbetalingen. I de tilfeller da trekking skal foretas, er det i det hele tatt ikke adgang til å utbetale lønn uten samtidig å foreta trekking osv.

Høyesterettsdommer Bendiksby la heller ikke vekt på tiltaltes konferanse med rådmannen, og viser til at rådmannen ikke hadde kompetanse til å tillate at trekking ble unnlatt.

Klippsamling: Olai Eriksen

Avis: Arbeiderbladet

Datering: 27.9.1973